

**Městská
část
Praha 10**

Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2021-2024

Zpracoval:

Odbor sociální
ÚMČ Praha 10
kpss@praha10.cz
www.desitkapomaha.cz
listopad 2020

Obsah

Úvodní slovo radního pro sociální a rodinnou politiku, zdravotnictví, bezpečnost, hazard.....	4
Úvodní slovo vedoucího Odboru sociálního ÚMČ Praha 10	5
1. Základní informace o procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10	6
1.1. Organizační zajištění procesu KPSS	8
1.2. Metodické ukotvení	9
1.3. Historie procesu na území MČ Praha 10	9
1.4. Popis aktualizace Střednědobého plánu MČ Praha 10	10
1.5. Popis zapojování veřejnosti.....	12
1.6. Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10.....	13
2. Základní informace o činnosti Odboru sociálního ÚMČ Praha 10	14
3. Základní popis území.....	15
4. Způsob podpory sociálních a návazných služeb pro občany MČ Praha 10.....	20
4.1. Podpora formou dotačního řízení MČ Praha 10 v sociální oblasti.....	20
4.2. Podpora formou zvýhodněného nájemného	22
5. Zajištění služeb Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.	23
6. Popis dostupných sociálních a vybraných návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10.....	24
6.1. Metodologie šetření.....	24
6.2. Hlavní zjištění	29
7. Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10.....	31
7.1. Vyhodnocení doporučení poskytnutých v roce 2016 a návrh doporučení pro období 2021–2024.....	33
8. Priority v sociální a návazné oblasti na období 2021-2024.....	36
9. Sledování a vyhodnocování plnění střednědobého plánu a průběhu procesu komunitního plánování	40
9.1. Zajištění plnění plánu	40
9.2. Sledování plnění plánu	41
9.3. Vyhodnocování plnění plánu.....	41

VIZE

***V roce 2030 bude na území městské části Praha 10
efektivní, funkční a dostupná síť sociálních a návazných služeb
reagující na měnící se potřeby občanů.***

Úvodní slovo radního pro sociální a rodinnou politiku, zdravotnictví, bezpečnost, hazard

Vážené dámy, vážení pánové,

Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2021-2024 (dále jen „Střednědobý plán MČ P10“) má za cíl definovat potřeby místních obyvatel a na ně reagující strukturu potřebných sociálních a návazných služeb, resp. podmínky pro jejich poskytování.

Za vznikem Střednědobého plánu MČ P10 je mnoho času a práce. Na jeho vzniku se podílely neziskové organizace ze sociální a návazné oblasti, samotní uživatelé služeb, případně jejich rodinní příslušníci a v neposlední řadě úředníci radnice Prahy 10. Všichni jmenovaní se účastní komunitního plánování sociálních a návazných služeb. Za jejich nasazení jim všem velmi děkuji.

Zapojit se do procesu plánování a vyjádřit tak svůj názor může kdykoliv každý zájemce o sociální problematiku, organizace či jednotlivci. Bližší informace, vč. kontaktních informací, naleznou zájemci na portálu www.desitkapomaha.cz.

Cílem současného vedení radnice Prahy 10 je navázat na dobrou praxi a současně hledat potenciál pro rozvoj služeb (např. transparentní nabídkou nebytových prostor, zvýhodněným nájemným pro neziskové organizace v objektech v majetku MČ Praha 10, propojováním jednotlivých aktérů v sociální oblasti a v neposlední řadě podporou v rámci dotačního řízení).

Situace na konci roku 2020, kdy plán na další čtyři roky vzniká, není jednoduchá. Předvídat další vývoj (nejen) v sociální oblasti je složité. Nicméně věřím, že dokument Střednědobého plánu MČ P10 bude po celou dobu své platnosti sloužit jako praktický orientační pilíř.

Mgr. Michal Kočí
radní pro sociální a rodinnou politiku,
zdravotnictví, bezpečnost, hazard

Úvodní slovo vedoucího Odboru sociálního ÚMČ Praha 10

Bude doplněno

Bc. Pavel Petřík
vedoucí odboru sociálního
Úřadu městské části Praha 10

1. Základní informace o procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10

Zajištění a rozvoj dostupného systému sociální pomoci, který reaguje na individuální potřeby osob v nepříznivé sociální situaci, je jedním ze základních pilířů veřejných politik v EU a ČR. Jednou z částí sociální pomoci jsou sociální služby, které Evropská komise definuje mj. jako služby poskytující individualizovanou pomoc osobám s cílem usnadnit jejich začlenění do společnosti a zaručit plnění jejich základních práv.

Sociální služby jsou určeny lidem, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, kterou nemohou nebo nedokáží řešit samostatně. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách), definuje sociální služby jako činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Základní východisko Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016 - 2025 (MPSV) je pojetí nepříznivé sociální situace.

Cílem působení sociálních služeb mimo jiné musí být zvyšování samostatnosti a aktivního přístupu uživatelů služeb k řešení nebo zvládnutí nepříznivé sociální situace a posilování jejich kompetencí k tomu, aby v ní dlouhodobě nesetrvávali a neprohlubovali ji.

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na území hlavního města Prahy na období 2019 – 2021 (včetně aktualizací) je základním strategickým nástrojem hl. m. Prahy v oblasti zajišťování sociálních služeb pro své občany. V oblasti působnosti při zajišťování sociálních služeb jsou procesy plánování sociálních služeb legislativně ukotveny v zákoně o sociálních službách, kde je vymezena působnost obcí (MČ), kraje (HMP) a ministerstva (MPSV).

Obce (městské části) mohou zpracovat vlastní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ve spolupráci s krajem, poskytovateli sociálních služeb na území obce a za účasti osob, kterým jsou poskytovány sociální služby (viz § 94 písm. d) zákona o sociálních službách).

MČ Praha 10 zpracovává vlastní střednědobý plán zaměřující se nejen na udržení a rozvoj sociálních služeb, ale i na oblast služeb návazných, tzn. služeb, které vhodně doplňují zajištění sociálních služeb a řešení nepříznivé sociální situace občanů.

MČ Praha 10 dále spolupracuje s krajem při přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje; za tím účelem sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na území obce, o možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních služeb a o jejich dostupných zdrojích (viz § 94 písm. e) zákona o sociálních službách).¹

Jako vhodnou metodu pro tvorbu střednědobého plánu, si MČ Praha 10 zvolila metodu komunitního plánování, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce i kraje a která výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie. Charakteristickým znakem této metody je důraz kladený na zapojování všech, kterých se zpracovávána oblast týká, na dialog a vyjednávání a na dosažení výsledku, který je přijat

¹ Inspirováno textem SPRSS MHMP na rok 2019 – 2021.

a podporován většinou účastníků. Jedná se o metodu, která je často využívána pro plánování sociálních a návazných služeb tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Současně se jedná o otevřený proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání nejlepších řešení v oblasti sociálních služeb.²

Základní východiska procesu komunitního plánování:

- Zajištění legitimacy procesu.
- Zaměření se na potřeby občanů.
- Zaměření se na dosažitelná řešení.
- Cyklického opakování.
- Princip přímé úměry.
- Každý má právo se vyjádřit a zajímat se o věci veřejné.
- Každý má právo být informovaný.
- Zapojování dotčených aktérů do procesu plánování.

Očekávané přínosy procesu:

- Efektivní zvyšování dostupnosti sociálních a návazných služeb.
- Hospodárné a transparentní rozdělování finančních prostředků v oblasti sociálních a návazných služeb.
- Zpracovaný dokument pro rozhodování MČ Praha 10 při rozdělování finančních prostředků z rozpočtu MČ Prahy 10 a prosazování potřebných služeb na MHMP.
- Zvýšení důvěry ve vedení MČ Praha 10 u občanů.

Základní informace o účastnících a jejich úlohách v procesu KPSS

Základem procesu komunitního plánování sociálních služeb je spolupráce klíčových aktérů/dotčených subjektů, tj. zadavatele (městská část), uživatelů (klientů), veřejnosti a poskytovatelů sociálních a návazných služeb při vytváření plánu a vyjednávání o budoucí podobě služeb a realizaci konkrétních kroků. Společným cílem je zajistit dostupnost sociálních a návazných služeb. Proces vychází z porovnání existující nabídky sociálních a návazných služeb a ze zjištěných potřeb uživatelů služeb. Výsledek provedeného srovnání slouží jako jeden z klíčových podkladů pro zformulování priorit v oblasti sociálních a návazných služeb a k nastavení opatření pro jednotlivá plánovací období (akční/prováděcí plány).³

² VASKOVÁ, Vladana a Ondřej ŽEŽULA. *Komunitní plánování - věc veřejná: jak zjistit, co lidé opravdu chtějí?: jak zlepšit život v obci?*. Vyd. 1. Praha: Jan, 2002. ISBN 80-86552-30-6. S. 4.

³ VALACHOVÁ, Kateřina a Tomáš PŮSL (eds.). *Doporučení pro obce a města pro předcházení tvorby a rozšiřování sociálně vyloučených lokalit se zdůrazněním zajištění potřeby bydlení*. 1. vyd. Brno: Kancelář veřejného ochránce práv, 2009. Edice dobré správní praxe. ISBN 978-80-254-4383-5. S. 35.

Podrobné informace o hlavních úlohách účastníků naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ Praha 10 na str. 2-3.

1.1. Organizační zajištění procesu KPSS

Proces KPSS je popsán v Organizačním řádu. Jedná se o organizační předpis, který upravuje strukturu jednotlivých složek KPSS na území MČ Praha 10 a je koncipován v souladu s principy KPSS doporučenými metodikami MPSV. Dokument je k dispozici na www.desitkapomaha.cz v sekci komunitní plánování.

Organizační řád schválila Rada MČ Praha 10, a to po projednání v koordinační skupině KPSS. Celkově upravuje proces KPSS, úkoly a vzájemné vztahy jednotlivých aktérů, rozsah jejich pravomocí a odpovědnosti.

V procesu KPSS je vždy snaha docílit při rozhodování konsensuálního rozhodnutí. Pokud se nedaří dosáhnout shody v záměrech a aktivitách plánování, je možné ve výjimečných případech hlasovat. Výstup z procesu KPSS je schválen za předpokladu, že pro něj hlasovala nadpoloviční většina přítomných. Jedná se o nouzový prostředek v případě, že se přítomní členové nedokáží dohodnout.

Procesu KPSS se účastní jednotlivé složky, které zajišťují proces po odborné a procesní stránce a vedou k jeho efektivní a kvalitní realizaci.

Složky procesu KPSS:

- Garant procesu KPSS
 - Politický
 - Odborný
- Odbor sociální ÚMČ Praha 10
- Koordinátor procesu KPSS
- Metodická podpora procesu KPSS
- Koordináční skupina KPSS
- Odborní garanti pracovních skupin KPSS
- Pracovní skupiny KPSS
 - Delegáti pracovních skupin KPSS
- Poradní orgán Rady MČ Praha 10 a Zastupitelstva MČ Praha 10

Nedílnou součástí tohoto dokumentu je popis Organizační struktury KPSS a Jmenný seznam členů koordinační skupiny KPSS ke dni zpracování dokumentu (oba dokumenty jsou součástí Přílohy Střednědobého plánu MČ P10 na str. 4-5).

Jmenný seznam členů koordinační skupiny KPSS je průběžně aktualizován. Platná verze je vždy zveřejněna na sociálním a zdravotním portálu. Za správnost údajů odpovídá koordinátor KPSS.

1.2. Metodické ukotvení

Střednědobý plán MČ P10 je zpracován metodou komunitního plánování. Postup zpracování vychází z metodických materiálů a postupů doporučených MPSV ČR a současného vývoje postupů strategického plánování.

Střednědobý plán MČ P10 je úzce provázán s klíčovými strategiemi MČ Praha 10.

Střednědobý plán MČ P10 byl zpracován v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na území hl. m. Prahy na období 2019-2021.

V průběhu realizace byly respektovány principy KPSS:

- partnerství mezi účastníky,
- zapojování dotčených aktérů,
- hledání nových zdrojů,
- aktivní práce s informacemi,
- kladení důrazu na všechny fáze procesu zpracování,
- zohlednění již vytvořené a osvědčené spolupráce,
- kompromis mezi přáním a možnostmi.

1.3. Historie procesu na území MČ Praha 10

Usnesením Rady MČ Praha 10 č. 170 ze dne 5. 4. 2004 byl schválen záměr zapojení MČ Praha 10 do procesu komunitního plánování sociálních služeb za účasti uživatelů (občanů Prahy 10), poskytovatelů sociálních a návazných služeb a zástupců zadavatele (MČ Praha 10).

MČ Praha 10 byla jednou z prvních městských částí na území hl. m. Prahy, která přijala záměr plánovat sociální služby komunitní metodou.

Od 1. 1. 2007 bylo plánování rozvoje sociálních služeb zakotveno v zákoně o sociálních službách – jedná se o § 94 a § 95 uvedeného zákona.

Od roku 2004 doposud se podařilo navázat spolupráci s cca 100 poskytovateli sociálních a návazných služeb, kteří pomáhají občanům Prahy 10 s řešením jejich nepříznivé sociální situace, a to formou nejen služeb sociálních, ale i návazných. Poskytovatelé sociálních a návazných služeb (dále i poskytovatelé) se pravidelně scházejí s občany Prahy 10 a se zástupci MČ Praha 10 s tím, aby všichni společně vytvářeli podmínky pro rozvoj a udržitelnost sociálních a návazných služeb dle skutečných potřeb občanů.

Zastupitelstvo MČ Praha 10 usnesením č. 17/51/2009 ze dne 10. 12. 2009 schválilo první komunitní plán s názvem „Plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2010 – 2011“. Dokument je k dispozici na www.desitkapomaha.cz →komunitní plánování.

Za projekt Plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2010 – 2011 získala v roce 2010 naše městská část 2. místo v soutěži „O lidech s lidmi“, a to za podporu místní demokracie a spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi; v kategorii: Zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů obcí a měst.

Akční plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na rok 2012 byl schválen usnesením Zastupitelstva MČ Praha 10 č. 8/69/2011 ze dne 12. 12. 2011. Uvedený dokument vycházel z monitoringu a vyhodnocení plnění komunitního plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb v letech 2010 – 2011. Dokument je k dispozici na www.desitkapomaha.cz →komunitní plánování.

Dne 4. 2. 2013 schválilo Zastupitelstvo MČ Praha 10 usnesením č. 15/24/2013 Akční plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na rok 2013. Dokument je k dispozici na www.desitkapomaha.cz →komunitní plánování.

Zastupitelstvo MČ Praha 10 schválilo dne 16. 12. 2013 usnesením č. 20/2/2013 Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2014 – 2016, a to včetně Přílohy střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2014 - 2016. Dokumenty jsou k dispozici na www.desitkapomaha.cz →komunitní plánování.

Dne 22. 6. 2015 Zastupitelstvo městské části Praha 10 usnesením č. 4/29/2015 schválilo zpracování Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2017 – 2020.

Dne 1. 12. 2016 Zastupitelstvo městské části Praha 10 schválilo Střednědobý plán rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10 na období 2017 – 2020.

Dne 7. 7. 2020 Rada městské části Praha 10 schválila priority v sociální a návazné oblasti na období 2021-2022.

Podrobné, chronologicky řazené informace o hlavních aktivitách, které naplňovaly cíle procesu komunitního plánování sociálních služeb, naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ Praha 10 na str. 8-17.

1.4. Popis aktualizace Střednědobého plánu MČ Praha 10

Střednědobý plán MČ P10 je jedním ze strategických dokumentů MČ Praha 10, jehož cílem je udržení a rozvoj sociální pomoci občanům MČ Praha 10, tzn. zajistit pomoc občanům MČ Praha 10, kteří se ocitnou v nepříznivé sociální situaci.

Proces KPSS MČ Praha 10 aktivně realizuje od roku 2004. V současné době se jedná o čtvrtou aktualizaci komunitního plánu.

V rámci procesu KPSS na území MČ Praha 10 byly v období 2017-2020 realizovány tyto aktivity:

- setkání pracovních a úkolových skupin,
- průběžné mapování potřeb občanů MČ Praha 10, a to zejména prostřednictvím sociální práce Odboru sociálního ÚMČ Praha 10,
- zpracování přehledu poskytovaných sociálních a návazných služeb,
- setkání s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- pravidelné informování o dostupné pomoci,
- zpracovávání akčních (dále i prováděcích) plánů na předem definované období,
- vyhodnocování naplňování priorit střednědobého plánu,
- zpracování přehledu finančních toků v sociální oblasti.

Střednědobý plán MČ P10 na období 2021 – 2024 byl zpracován ve spolupráci:

- s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- s Úřadem práce ČR,
- se zástupci jednotlivých oddělení Odboru sociálního ÚMČ Praha 10,
- se zástupci dalších dotčených Odborů ÚMČ Praha 10,
- s občany MČ Prahy 10 (uživatelé sociálních a návazných služeb a veřejnost, která měla zájem zapojit se do procesu KPSS),
- a dalšími dotčenými subjekty a odborníky.

Zapojení probíhalo prostřednictvím setkání pracovních skupin a dále:

- zapojením poskytovatelů sociálních a návazných služeb do realizovaných analýz,
- dílčími konzultacemi a připomínkováním.

Střednědobý plán MČ P10 je rozdělen do dvou částí. První část popisuje průběh procesu jeho zpracování, metodické ukotvení, základní popis současného stavu a priority na období 2021 – 2024. Druhá část (Příloha Střednědobého plánu MČ P10) obsahuje zejména statistická data, výstupy ze zpracovaných analýz a informace o aktivitách MČ Praha 10 v sociální oblasti.

V souvislosti s naplňováním jednotlivých priorit obsažených v tomto dokumentu zpracuje Odbor sociální ÚMČ Praha 10 prováděcí plány na roky 2021 – 2022 a roky 2023 – 2024, které budou upřesňovat realizaci jednotlivých opatření prostřednictvím konkrétních aktivit na uvedené roky. Jednou za dva roky bude zpracováno vyhodnocení naplňování priorit a opatření za předcházející 2 kalendářní roky. Postup zpracování a schvalování prováděcího plánu

a vyhodnocování naplňování priorit je upřesněn v kapitole č. 9.

Na procesu KPSS Odbor sociální ÚMČ Praha 10 metodicky spolupracuje s Centrem pro komunitní práci střední Čechy.

1.5. Popis zapojování veřejnosti

Zapojování veřejnosti nebo také účast veřejnosti na rozhodování se neomezuje pouze na rozšiřování informací, ale jeho podstatou je získávání názorů veřejnosti a využití těchto názorů při přípravě rozhodnutí. Vnímání a přijetí každého rozhodnutí veřejné správy ze strany veřejnosti je zásadně ovlivněno měrou, jakou mohou občané ovlivnit jeho znění. Zapojení veřejnosti je velmi důležitou a značně širokou oblastí komunitní práce.⁴

Do procesu plánování sociálních a návazných služeb jsou po celou dobu zapojování dotčeni aktéři, tzn. nejenom samotní uživatelé sociálních a návazných služeb, organizace, které tyto služby poskytují, ale i občané, které téma zajímá a další návazné instituce. Jedná se o otevřený proces, kde mohou všichni projevit své názory na sociální oblast.

Zapojení dlouhodobě probíhá v několika rovinách:

- průběžně prostřednictvím webových stránek MČ Praha 10 (www.praha10.cz) a sociálního a zdravotního portálu (www.desitkapomaha.cz),
- cíleně – zapojením do přípravy konkrétních strategií, akčního plánu, realizovaných akcí apod.

Na stránkách MČ Praha 10 je zveřejněn kontakt na koordinátorku procesu komunitního plánování na území MČ Praha 10.

Další informace jsou zveřejněny na sociálním a zdravotním portálu - <http://desitkapomaha.cz/komunitni-planovani.aspx>. Za aktualizaci a zveřejňování informací na portálu zodpovídá koordinátorka.

Zájemci se mohli zapojit do:

- činnosti pracovních skupin,
- do jednorázových akcí realizovaných MČ Praha 10 (např. veletrh, semináře),
- připomínkování výstupů procesu komunitního plánování,
- osobním setkáním s koordinátorkou a vyjádřením svého názoru a potřeb.

Do výše uvedených forem se mohou zájemci zapojovat průběžně.

V roce 2019 se jednání pracovních skupin celkem zúčastnilo (i opakovaně) cca 300 účastníků.

MČ Praha 10 proces plánování a zapojení veřejnosti přináší:

⁴ PILÁT, Miroslav. *Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 198 stran. ISBN 978-80-262-0932-4. S. 133.

- vybudování sounáležitosti občanů s MČ Praha 10,
- získání větší míry akceptace záměrů radnice bez předchozích konfliktů,
- průběžné informování o problémech občanů.

1.6. Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10

Sociální a návazné oblasti se MČ Praha 10 věnuje dlouhodobě, což dokazuje množství projektů a služeb, které poskytuje svým občanům. Mezi nejvýznamnější patří:

- Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.
- Léčebna dlouhodobě nemocných Vršovice, p. o.
- Sociální a zdravotní portál
- Pojízdny úřad
- Prevence nežádoucích sociálních jevů
- Bezplatné právní poradenství a mediace
- Kontaktní centrum bydlení
- Veletrh sociálních a návazných služeb
- Katalog sociálních a návazných služeb
- Podpora dětí z MČ Praha 10 s těžkým zdravotním postižením a jejich rodin
- Podpora uživatelů sociální služby tísňová péče
- Oceňování bezpříspěvkových dárců krve
- Dotační program pro oblast paliativní péče
- Poděkování dobrovolníkům za jejich činnost v sociální oblasti
- Volba Dobrovolníka roku
- Nordic Walking
- Rehabilitační plavání pro seniory
- Běžecká škola
- Jóga v Malešickém parku
- Kurzy „Jak pracovat s chytrým telefonem“
- Kurzy trénování paměti pro seniory
- Počítačové kurzy pro seniory
- Letní pobyty pro seniory
- Letní dětský tábor

Více informací k jednotlivým aktivitám naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10 str. 18-32.

2. Základní informace o činnosti Odboru sociálního ÚMČ Praha 10

Nedílnou součástí pomoci občanům Prahy 10 je činnost Odboru sociálního ÚMČ Praha 10. Odbor sociální tvoří celkem 4 oddělení.

Oddělení ekonomiky a administrativy

Zajišťuje informování veřejnosti o činnosti a o projektech odboru sociálního. Zabezpečuje administrativní a organizační práce sekretariátu odboru a zajišťuje ekonomickou agendu odboru.

Oddělení sociálně právní ochrany dětí a práce s rodinou

Zajišťuje poradenskou a preventivní činnost, realizuje opatření na ochranu dětí a výchovná opatření, vykonává specializovanou činnost na úseku sociální kurately a náhradní rodinné péče, uzavírá dohody o výkonu pěstounské péče a zajišťuje další činnosti na úseku sociálně-právní ochrany dětí.

Oddělení sociální práce

Poskytuje občanům poradenskou činnost při řešení jejich sociálních problémů. Zprostředkovává potřebné sociální a návazné služby a pomáhá osobám ohroženým sociálním vyloučením v zapojení se do běžného života. Zajišťuje vydávání parkovacích průkazů vozidel přepravujících osoby s těžkým zdravotním postižením. Rozhoduje o ustanovení zvláštního příjemce dávek důchodového pojištění, včetně sociálního šetření a následné kontroly hospodaření s důchodem oprávněné osoby.

V rámci oddělení působí sociální kurátoři pro dospělé, kteří poskytují pomoc osobám ohroženým sociálním vyloučením.

Oddělení dále zajišťuje agendu finanční podpory dětí z Prahy 10 s těžkým zdravotním postižením, a to formou dotačního programu.

Vedoucí oddělení koordinuje proces komunitního plánování sociálních služeb na území MČ Praha 10.

Oddělení zřízených organizací a zdravotnictví

Zabezpečuje organizační, metodické a ekonomické činnosti, které se týkají příspěvkových organizací městské části v oblasti sociální péče a zdravotnictví - jedná se o příspěvkové organizace Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o. a o Léčebnu dlouhodobě nemocných Vršovice, p. o.

V příloze Střednědobého plánu na str. 33-42 naleznete další informace k činnostem odboru sociálního a zajímavá statistická data.

3. Základní popis území

Praha 10 je situována v jihovýchodní části hlavního města a zahrnuje území o rozloze přibližně 1.900 hektarů. Jména bývalých historických obcí - Vršovice, Strašnice, Malešice, Záběhlíce, Vinohrady, Michle - tvoří (po sloučení v roce 1960 a po oddělení Prahy 15 v roce 1994) jednotlivé katastry Prahy 10. Některé katastry patří do Prahy 10 celou svou rozlohou, jako Vršovice, Malešice, jiné z větší či menší části, další zase jen částí okrajovou, zcela nepatrnou a téměř nezalidněnou, jako například Žižkov, Hloubětín, Hrdlořezy.

Na území současné Prahy 10 najdeme přibližně 7 tisíc domů a 55 tisíc bytů, v nichž žije dnes přibližně 110 tisíc obyvatel. Je tedy možno konstatovat, že ačkoliv některé výše uvedené obce mají téměř tisíciletou historii - jako celek je městská část Praha 10 velmi mladá.⁵

Vršovice

Byly původně malá vesnička, založená v jedenáctém století vyšehradskou kapitulou. V roce 1885 byly Vršovice povýšeny na městys, v roce 1902 na město. Dnes žije ve Vršovcích cca 35 tisíc obyvatel.

Strašnice

Nejstarší písemný záznam o Strašnicích je z dvanáctého století, obec si dlouho udržovala venkovský ráz, teprve na počátku dvacátého století se ve Strašnicích začalo stavět. Mezi nejvýznamnější stavby patří Trmalova vila z roku 1902, dílo architekta Jana Kotěry. Dnes mají Strašnice cca 37 tisíc obyvatel.

⁵ Zdroj: www.praha10.cz

Malešice

Původní osada patřila v roce 1309 vyšehradské a svatovítské kapitule, ze staré zástavby se zachovala pozdně barokní kaplička v ulici Na Univerzitním statku a také zámek z roku 1689. Malešice dnes mají cca 12 tisíc obyvatel.

Záběhlice

Koncem jedenáctého století byly majetkem vyšehradského probošta. Nejvýznamnější stavbou starých Záběhlic je kostel Panny Marie, původně románská stavba z dvanáctého století, zámek Práche tvoří zajímavý komplex budov, jehož jádrem je objekt z druhé poloviny osmáctého století. Převážně na záběhlickém katastru vyrostlo v šedesátých letech tohoto století rozsáhlé sídliště Zahradní Město. Dnes mají Záběhlice cca 20 tisíc obyvatel.

Vinohrady

Část Královských Vinohrad, která patří Praze 10, zahrnuje především vilovou zástavbu a značný díl pozemků zaujímá Vinohradská nemocnice a Vinohradský hřbitov. Počet obyvatel je cca 7 tisíc.

Michle

V Michli se vyskytují všechny základní typy městské zástavby, od secesních činžovních domů z přelomu 19. a 20. století přes chudinskou zástavbu, funkcionalistické domy první poloviny 20. století, socialistickou sídlištní výstavbu (sídlíště Michelská), průmyslové a obchodní zóny až po moderní komerčně budované čtvrtě.

Obyvatelstvo městské části Praha 10

K 31. 12. 2019 žilo na území městské části Praha 10 dle Českého statistického úřadu celkem 110 571 obyvatel, z toho 57 887 žen a 52 684 mužů. V uvedených 16 letech se mírně snižuje průměrný věk obyvatel. Počet obyvatel se ve sledovaném období zvýšil o 3 254 občanů. Za pozornost stojí navýšení počtu dětí ve věku 0 – 14 let o 4 756 dětí. Tato skutečnost je mimo jiné důležitá pro rozvoj služeb pro tuto skupinu občanů.

Tabulka č. 1 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2004-2019

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2004	107 317	11 717	71 137	24 463	45
2005	107 989	11 707	71 934	24 348	44,9
2006	108 609	11 740	72 635	24 234	44,8
2007	110 516	11 887	74 375	24 254	44,6
2008	111 685	12 127	75 051	24 507	44,5
2009	111 048	12 428	73 823	24 797	44,5
2010	110 971	12 893	73 282	24 796	44,4
2011	108 998	12 970	71 105	24 923	44,6
2012	109 074	13 275	70 776	25 023	44,6
2013	108 477	13 565	69 867	25 045	44,7
2014	108 993	14 162	69 826	25 005	44,5
2015	108 756	14 571	69 232	24 953	44,4
2016	109 336	15 160	69 231	24 945	44,2
2017	109 790	15 721	69 184	24 885	44,1
2018	109 955	16 094	69 155	24 706	44,0
2019	110 571	16 473	69 433	24 665	43,9

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 2 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2004-2019 – muži

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2004	50 026	6 007	34 810	9 209	42,5
2005	50 511	6 028	35 332	9 151	42,5
2006	50 963	6 087	35 809	9 067	42,3
2007	52 180	6 177	36 963	9 040	42,1
2008	53 130	6 322	37 660	9 148	41,9
2009	52 702	6 475	36 940	9 287	42,0
2010	52 673	6 705	36 688	9 280	41,9
2011	51 663	6 744	35 557	9 362	42,3

2012	51 825	6 893	35 522	9 410	42,3
2013	51 391	6 998	34 951	9 442	42,3
2014	51 550	7 273	34 831	9 446	42,2
2015	51 486	7 494	34 525	9 467	42,2
2016	51 785	7 767	34 524	9 494	42,1
2017	52 109	8 033	34 599	9 477	41,9
2018	52 271	8 216	34 598	9 457	41,9
2019	52 684	8 453	34 745	9 486	41,7

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 3 – Základní věkové skupiny obyvatel Prahy 10 k 31. 12. v letech 2004-2019 – ženy

Rok	Počet obyvatel celkem	v tom ve věku			Průměrný věk
		0-14 let	15-64 let	65 a více let	
2004	57 291	5 710	36 327	15 254	47,2
2005	57 478	5 679	36 602	15 197	47,1
2006	57 646	5 653	36 826	15 167	47,1
2007	58 336	5 710	37 412	15 214	46,9
2008	58 555	5 805	37 391	15 359	46,8
2009	58 346	5 953	36 883	15 510	46,7
2010	58 298	6 188	36 594	15 516	46,6
2011	57 335	6 226	35 548	15 561	46,8
2012	57 249	6 382	35 254	15 613	46,7
2013	57 086	6 567	34 916	15 603	46,8
2014	57 443	6 889	34 995	15 559	46,5
2015	57 270	7 077	34 707	15 486	46
2016	57 551	7 393	34 707	15 451	46,2
2017	57 681	7 688	34 585	15 408	46,0
2018	57 684	7 878	34 557	15 249	45,9
2019	57 887	8 020	34 688	15 179	45,8

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 4 A – Pohyb obyvatelstva k 31. 12. 2004 - 2019

	Střední stav oby- vatel	Živě naro- zení	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2004	106 939	988	1 570	4 455	3 594
2005	107 610	1 010	1 530	5 674	4 482
2006	108 195	1 122	1 583	6 653	5 572
2007	109 095	1 132	1 432	8 120	5 913
2008	111 219	1 248	1 468	7 399	6 010
2009	111 475	1 215	1 505	5 964	6 311
2010	110 739	1 284	1 497	5 927	5 791
2011	109 086	1 197	1 438	5 210	5 236
2012	108 914	1 171	1 458	5 760	5 397
2013	108 709	1 136	1 459	5 552	5 826
2014	108 620	1 225	1 436	6 126	5 399
2015	108 850	1 212	1 488	5 365	5 326
2016	108 857	1 287	1 375	5 669	5 001
2017	109 438	1 345	1 431	5 527	4 987
2018	109 800	1 277	1 477	5 749	5 384
2019	110 134	1 259	1 375	5 878	5 146

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

Tabulka č. 4 B – Pohyb obyvatelstva k 31. 12. 2004 - 2019

	Přírůstek (úbytek)			Sňatky	Rozvody	Potraty
	přirozený	stěhováním	celkový			
2004	-582	861	279	602	301	551
2005	-520	1 192	672	580	260	525
2006	-461	1 081	620	597	250	502
2007	-300	2 207	1 907	647	326	510
2008	-220	1 389	1 169	550	336	574
2009	-290	-347	-637	574	251	564
2010	-213	136	-77	501	327	571
2011	-241	-26	-267	515	255	530
2012	-287	363	76	517	137	497
2013	-323	-274	-597	481	102	510
2014	-211	727	516	521	46	467
2015	-276	39	-237	499	216	458
2016	-88	668	580	524	216	611
2017	-86	540	454	530	232	544
2018	-200	365	165	531	233	543
2019	-116	732	616	563	197	514

Zdroj – <http://vdb.czso.cz>

4. Způsob podpory sociálních a návazných služeb pro občany MČ Praha 10

MČ Praha 10 dlouhodobě a systematicky podporuje činnosti spolupracujících poskytovatelů sociálních a návazných služeb, kteří poskytují své služby občanům Prahy 10. Je si vědoma toho, že všechny služby občanům nemůže zajišťovat sama prostřednictvím svých zřízených organizací.

MČ Praha 10 se snaží, aby podpora jednotlivých služeb vycházela ze vzájemné spolupráce, která je založena na pravidelných setkáváních s poskytovateli sociálních a návazných služeb, předávání informací, propojování činností organizací, prezentací činností organizací apod.

Dále MČ Praha 10 komunikuje s MHMP a spolupracuje na přípravě a realizaci střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje. Sděluje kraji informace o potřebách poskytování sociálních a návazných služeb osobám nebo skupinám osob na území MČ Praha 10 a možnostech uspokojování těchto potřeb prostřednictvím sociálních a návazných služeb a o jejich dostupných zdrojích.

Poskytovatele sociálních a návazných služeb MČ Praha 10 dlouhodobě podporuje:

- v rámci dotačního systému,
- prezentací jejich služeb na sociálním a zdravotním portálu,
- prezentací jejich služeb na veletrhu sociálních a návazných služeb,
- prezentací jejich služeb v katalogu sociálních a návazných služeb,
- prezentací jejich akcí v kalendáři akcí na www.praha10.cz,
- systémem zvýhodněného nájmu.

Poskytovatelé sociálních a návazných služeb svými službami vhodně doplňují služby, které zajišťuje MČ Praha 10, spolupracují v rámci celého procesu KPSS a předávají potřebná data ke zpracování různých analýz, případně se do sběru dat sami zapojují.

Bližší informace k sociálnímu a zdravotnímu portálu, veletrhu a katalogu naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10.

4.1. Podpora formou dotačního řízení MČ Praha 10 v sociální oblasti

MČ Praha 10 dlouhodobě finančně podporuje služby a projekty poskytovatelů sociálních a návazných služeb s cílem vytvoření efektivní sítě sociálních a návazných služeb, která odpovídá skutečným potřebám občanů Prahy 10. Výsledky dotačního řízení jsou pravidelně zveřejňovány.

Dotační systém vychází z poptávky občanů MČ Praha 10 po sociálních a návazných službách a přihlíží také k dosavadní spolupráci jednotlivých poskytovatelů sociálních a návazných služeb v rámci procesu KPSS.

MČ Praha 10 poskytuje prostřednictvím dotačního řízení veřejné finanční podpory pro tyto oblasti:

- Kultura
- Sport, mládež a volný čas
- Sociální a zdravotní oblast
- Ochrana životního prostředí a udržitelný rozvoj

Přehled vyhlašovaných programů pro rok 2021

Uvádíme pouze výčet oblastí souvisejících s obsahem dokumentu.

Programy v oblasti sociální a zdravotní

- Oblast sociálních a návazných a zdravotních služeb
 - Čtyřleté dotace
 1. Sociální programy pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním
 2. Sociální programy na podporu rodiny
 3. Preventivní programy – programy pro děti, mládež a dospělé
 - Jednoleté dotace
 1. Zdravotně sociální program
 2. Sociální program pro seniory a osoby se zdravotním znevýhodněním
 3. Sociální program na podporu rodiny
 4. Preventivní programy
- Oblast adiktologických služeb
 - Čtyřleté dotace
 1. Terénní programy
 - Jednoleté dotace
 1. Terénní programy
 2. Poradenské služby

Provázanost dotačního řízení a priorit KPSS

Při rozdělování finančních prostředků z dotačního systému Prahy 10 v sociální a návazné oblasti již několik let přihlíží MČ Praha 10 k výstupům z procesu KPSS. Pravidelnou aktualizací střednědobého plánu dostává MČ Praha 10 možnost reagovat na aktuální potřeby občanů Prahy 10 a na jejich poptávku po sociálních a návazných službách. Provázanost je nutné udržet a dále ji zefektivňovat prostřednictvím podpory transparentního dotačního systému v oblasti poskytování sociálních a návazných služeb.

Jedná se především o:

- účast zástupce Odboru sociálního ÚMČ Praha 10 na jednání pracovní skupiny,
- zohlednění rozsahu poskytovaných služeb občanům MČ Praha 10,
- zapojení pracovníků Odboru sociálního ÚMČ Praha 10 do pomocného vyhodnocování souladu žádostí o dotaci a priorit v sociální a návazné oblasti.

Za významné lze považovat nastavené víceleté financování projektů.

Přehled poskytnutých dotací v sociální oblasti naleznete v Příloze Střednědobého plánu MČ P10 na str. 47.

4.2. Podpora formou zvýhodněného nájemného

Pro nebytové prostory pronajímané v zájmu městské části je určen nájem ve výši 200 Kč/m²/rok (např. pro orgány státní správy, veřejnoprávní instituce, vzdělávací zařízení, neziskové organizace).

Tabulka č. 5 – Nebytové prostory pronajímané MČ Praha 10 v sociální oblasti za zvýhodněné nájemné stav ke dni 29. 10. 2020

Seznam neziskových organizací
Středisko prevence a léčby drogových závislostí – DROP- IN, o.p.s. – poradenské centrum
Pevnost – České centrum znakového jazyka, z.ú. – výukové centrum znakového jazyka
Klub K2, o.p.s. – klub pro rodiče s dětmi
Středisko výchovné péče Klíčov – školské zařízení – ambulantní oddělení
Point 50+ - senior klub
Diakonie ČCE – středisko Praha – ergoterapeutická dílna
Svaz tělesně postižených v České republice, z. s. – kancelář, poradna
Protěž, z. ú.– dětská skupina, denní stacionář pro seniory
RODIČE – informační a kontaktní centrum
Společnost Parkinson, z. s. – informační centrum
Národní ústav pro autismus, z. ú. – tréninkové pracoviště pro klienty
Asociace Parkinson – Help, z. s. – poradna
Mateřské a otcovské centrum pohody, z. s. – rodinné centrum
PROJEKT INTEGRACE, o.p.s. – dílna a prodejna nadace
Diakonie husitská – Strom, z. s. – sběrné a výdejní místo pro sociálně potřebné
Centrum sociální a ošetřovatelské pomoci v Praze 10, p. o. – kluby seniorů
Komunitní centrum Petrklíč – kancelář
Spolek Vrána, z. s. – výdej zboží z potravinové banky potřebným
Centrum sociálních služeb Praha, p. o. – Azylový dům pro matky s dětmi

Zdroj: Odbor bytů a nebytových prostor ÚMČ Praha 10

5. Zajištění služeb Centrem sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p. o.

Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10 se sídlem Sámova 7 (dále jen CSOP v Praze 10) je příspěvkovou organizací zřízenou městskou částí Praha 10. Hlavním posláním a účelem organizace je poskytovat kvalitní podporu a pomoc občanům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního omezení, a jsou odkázáni na pomoc jiné osoby.

Sociální služby poskytujeme formou pobytovou nebo ambulantní. Lze využít také terénní sociální i zdravotnickou službu pro klienty v domácím prostředí. Sociální služby jsou registrované dle zákona č.108/2006 Sb., o soc. službách. Podobně je registrovaná a prováděná zdravotní péče v domácnostech dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách. CSOP v Praze 10 má za tímto účelem uzavřené smlouvy s několika zdravotními pojišťovnami.

V bytech zvláštního určení CSOP v Praze 10 poskytuje seniorům odbornou ošetrovatelskou a sociální péči.

V rámci klubů pro seniory centrum nabízí i služby, které podporují aktivní využití volného času seniorů.

Ve středisku služeb pro děti a rodiče (dětské skupiny) CSOP v Praze 10 pečuje o všestranný rozvoj dětí ve věku od jednoho roku do čtyř let.

CSOP v Praze 10 poskytuje široké spektrum služeb v sociální a zdravotní oblasti:

- pečovatelská služba
- domácí zdravotní péče
- 3 domovy pro seniory
- 2 domovy se zvláštním režimem
- odlehčovací služby
- byty zvláštního určení
- středisko služeb pro děti a rodiče – dětské skupiny
- dobrovolnická činnost
- 5 klubů seniorů
- jídelny
- půjčovna kompenzačních pomůcek
- 2 střediska osobní hygieny
- prádelna

6. Popis dostupných sociálních a vybraných návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10

V listopadu roku 2019 zpracovalo Centrum pro komunitní práci střední Čechy ve spolupráci s MČ Praha 10 popis dostupných sociálních a vybraných návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10.

Jedná se o popis sociálních služeb a sumarizaci části návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10. Cílem popisu je získat aktuální informace o sociálních a vybraných návazných službách pro občany daného území, a to na základě údajů od Odboru sociálního Úřadu MČ Praha 10, z Registru poskytovatelů sociálních služeb a v dílčích částech i z webových stránek poskytovatelů sociálních a návazných služeb (jednalo se o dílčí upřesnění cílových skupin, služeb či zaměření se na území MČ Prahy 10).

Popis je kvantitativním zmapováním současné situace v oblasti sociálních a vybraných návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10, ale nepopisuje ani nehodnotí kvalitu poskytovaných služeb. Zároveň není hodnocena míra podpory obyvatelům městské části, jsou zde uvedeny služby, které mohou občané Prahy 10 využívat, i když se u některých poskytovatelů jedná o podporu v řádu jedinců. Nejedná se o úplný výčet, vzhledem k tomu, že občané mohou využívat sociální i návazné služby dle vlastního uvážení a potřeby.

Zjištěné informace jsou podkladem pro proces plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10.

6.1. Metodologie šetření

Výchozím zdrojem informací o poskytovatelích služeb byl seznam organizací, se kterými v menší či větší míře Odbor sociálního Úřadu MČ Praha 10 v rámci komunitního plánování již spolupracuje. Tento seznam rovněž vychází z Katalogu sociálních a návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10 vydaného v roce 2019 a zkušeností zpracovatele z působení dalších organizací na území MČ. Do tohoto materiálu byli zahrnuti poskytovatelé registrovaných sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále sociální služby), dále poskytovatelé služeb návazných. Zahrnuty nejsou některé celorepublikové organizace, přestože je občané MČ Prahy 10 mohou využívat.

Ke zpracování popisu, zejména ke zjištění základních identifikačních údajů o poskytovaných sociálních službách, byly využity:

- údaje dostupné v Registru poskytovatelů sociálních služeb MPSV ČR,
- údaje dostupné v rámci předešlých realizovaných šetření, tzn. např. z roku 2015,
- konzultace se zástupci MČ Praha 10 – Odbor sociální,
- konzultace s dalšími aktéry v území,
- informace z jednání pracovních skupin,
- dílčí informace z webových stránek jednotlivých organizací.

Vypracovaný přehled nelze považovat za definitivní tak, jak je uvedeno výše, a to vzhledem k míře zapojení jednotlivých poskytovatelů a specifikům poskytovaných sociálních služeb v hlavním městě Praze – služby poskytované mimo území MČ Praha 10 a naopak, provázanost s poskytovateli z okolních městských částí, jejich působnost ve vazbě na místo poskytování apod.

Sběr dat probíhal formou vytvoření seznamu poskytovatelů sociálních služeb Odborem sociálním ÚMČ Praha 10, dále sběrem dat uvedených v Registru poskytovatelů sociálních služeb, Katalogu sociálních a návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10 2019/2020, studiem dostupných analytických dokumentů a ověřením dílčích skutečností na webových stránkách uvedených poskytovatelů. Informace o návazných službách byly čerpány z mapování, které proběhlo prostřednictvím MČ Praha 10 v letech 2017 a 2018 a je součástí *Vyhodnocení plnění priorit plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10 na období 2017 – 2020*, a to za období 2017 – 2018, a z údajů získaných pro tvorbu výše zmíněného Katalogu.

Oproti předchozímu období, kdy hlavním zdrojem šetření byla data pouze od těch poskytovatelů, kteří zaslali zpět vyplněný dotazník, jsou v tomto textu zahrnuti všichni poskytovatelé, které identifikoval Odbor sociální ÚMČ Praha 10, jsou finančně podporováni v dotačním řízení MČ Praha 10, jsou aktivní v procesu komunitního plánování rozvoje sociálních služeb v městské části apod. Díky tomu jsou zde analyzovaná a prezentovaná data od většího počtu subjektů.

Přehled poskytovatelů a organizací zahrnutých do mapování:

- 68 organizací poskytujících sociální služby (dále poskytovatelé),
- 53 organizací poskytujících návazné služby (dále organizace).

Tabulka č. 6: Přehled poskytovatelů sociálních služeb zahrnutých do mapování

Název poskytovatele služby	
1	ACORUS, z.ú.
2	A DOMA, z.s.
3	Amelie, z.s.
4	Anděl Strážný, z.ú.
5	Arcidiecézní charita Praha
6	Armáda spásy v České republice, z.s.
7	Asistence, o.p.s.
8	Beztíže
9	Buči z.s.
10	Centrum ALMA, z.ú.
11	Centrum MARTIN, o.p.s.
12	Centrum PARAPLE
13	Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci v Praze 10, p.o.
14	Centrum sociálních služeb Praha
15	Cesta domů, z.ú.

16	Česká unie neslyšících, z.ú.
17	Člověk v tísni o.p.s.
18	Diakonie ČCE – Středisko křesťanské pomoci v Praze
19	Diakonie ČCE – středisko Praha
20	Dílny tvořivosti, o.p.s.
21	Domov pro seniory Malešice
22	Domov pro seniory Zahradní Město
23	Dům tří přání, z.ú.
24	EDA cz, z.ú.
25	Elpida, o.p.s.
26	ERGO Aktiv, o.p.s.
27	ESET–HELP, z.s.
28	Farní charita Praha 1 Nové Město
29	Fokus Praha, z.ú.
30	Fosa, o.p.s.
31	HEWER, z.s.
32	Hornomlýnská, o.p.s.
33	HoSt Home-Start Česká republika
34	In Iustitia, o.p.s.
35	Institut zdravotně-sociálních služeb z.ú. – NÁŠ SLUNOVRAT
36	Integrační centrum Praha o.p.s.
37	Kaleidoskop - centrum terapie a vzdělávání, z.ú.
38	Komunitní centrum Petrklíč
39	Lata – programy pro mládež a rodinu z. ú.
40	Magdaléna, o.p.s.
41	Maltéžská pomoc, o.p.s.
42	Naděje, o.s.
43	Národní ústav pro autismus, z.ú.
44	Okamžik, z.ú.
45	POHODA – společnost pro normální život lidí s postižením, z.ú.
46	Polovina nebe, o.p.s.
47	Poradna pro integraci, z.ú.
48	PROGRESSIVE o.p.s.
49	Prostor plus o.p.s. (Program Pilot)
50	Protěž, z.ú.
51	Proxima Sociale o.p.s.
52	REMEDIUM Praha o.p.s.
53	ROSA - centrum pro týrané a osamělé ženy
54	Ruka pro život o.p.s.
55	SANANIM, z.ú.
56	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR (SONS)
57	Společnost DUHA, z.ú.
58	Společnost E - Czech Epilepsy Association, z.s.
59	Společnou cestou z.s.
60	Středisko křesťanské pomoci Horní Počernice
61	Středisko prevence a léčby drogových závislostí DROP IN, o.p.s.

62	STŘEP - České centrum pro sanaci rodiny, z.ú.
63	Tichý svět, o.p.s.
64	TŘI, o.p.s.
65	Tyfloservis, o.p.s.
66	Včelka Senior Care
67	Vhled, z.s. – centrum Sámovka
68	Židovská obec v Praze

Zdroj: Realizované šetření, listopad 2019.

Občanům MČ Praha 10 jsou poskytovány, kromě služeb sociálních, i služby návazné. Na jejich realizaci se ve značné míře podílejí poskytovatelé sociálních služeb, tzn., že někteří z nich současně poskytují služby, které vhodně doplňují jimi poskytované sociální služby.

Mimoto zde fungují organizace, které občanům MČ Praha 10 poskytují pouze návazné služby. Jejich výčet je uveden v tabulce č. 7. Tento výčet není kompletní, zahrnuje pouze organizace, které uvedly poskytování návazných služeb v rámci mapování za roky 2017 a 2018.

Tabulka č. 7: Přehled poskytovatelů návazných služeb poskytovaných občanům MČ Praha 10 zahrnutých do mapování

Název poskytovatele služby	
1	Asociace Parkinson-Help, o.s.
2	AV Institut s.r.o.
3	Barevný svět dětí, z.s.
4	Centrum 41, Rodiče, o.s.
5	Centrum LOCIKA, z.ú.
6	Centrum pro rodinné aktivity Bambulky
7	CEREBRUM - Sdružení osob se získaným poškozením mozku a jejich rodin, z.s.
8	Diakonie husitská - STROM, z.s.
9	Dobrá rodina, o.p.s.
10	Dobrovolnické centrum Protěž
11	Elio, o.s.
12	ENVIRA, o.p.s.
13	Gatebo s.r.o.
14	HESTIA - Centrum pro dobrovolnictví, z.ú.
15	Jesle SKALKA
16	KLC KRYŠTOF s.r.o.
17	Klub K2, o.p.s.
18	Klub vzájemné a všestranné pomoci, o.p.s. SENIORBOX
19	LYMFOM HELP, o.s.
20	Mamma HELP, z.s.
21	Mateřská škola Josefínka a Vendelínek o.p.s.
22	Mezi námi, o.p.s.
23	Nadace BONA
24	Nadace Krása pomoci
25	NADAČNÍ FOND FIRM4Y - SENIOR
26	Nadační fond LA VIDA LOCA

27	Nové horizonty s.r.o.
28	Občanské sdružení SEPPIA, z.s.
29	Občanské sdružení Smíšek
30	OSVĚTA z.s.
31	OZP Akademie z.ú.
32	Point 50+, o.p.s.
33	Pontias s.r.o. <i>(dříve Senior Help s.r.o.)</i>
34	Pražský sbor Luterské evangelické církve a.v. v ČR
35	PRO Gaudia, z.ú.
36	Projekt integrace, o.p.s.
37	Protěž, z.ú. – Školička Grébovka
38	Rodinné a komunitní centrum Jablíčkov, z.s.
39	Římskokatolická farnost u kostelů sv. Mikuláše a sv. Václava, Praha-Vršovice
40	SDMO - Sdružení pro komplexní péči při dětské mozkové obrně, z.s.
41	Senior fitness z.s.
42	Senioři České republiky z.s. <i>(dříve Svaz důchodců ČR, městský výbor Praha)</i>
43	Sociální podnik - Nová šance
44	Společnost Parkinson, z.s.
45	Spolek Kolumbus
46	Spolek Moudrá sovička
47	Stáří s aktivní tváří z.s.
48	Svaz tělesně postižených v České republice z.s. – Praha 10
49	Sympathea, o.p.s. - organizace rodičů a příbuzných duševně nemocných
50	Tamtamy o.p.s.
51	Toulcův dvůr, z.s.
52	Triadis, o.p.s.
53	YWCA v ČR

Zdroj: Realizované šetření, listopad 2019.

Jak je již výše uvedeno, pro občany MČ Praha 10, dle šetření, poskytuje sociální služby celkem 68 poskytovatelů a 53 organizací poskytuje služby pouze návazné, tzn. služby, které vhodně doplňují sociální služby. Zároveň řada poskytovatelů sociálních služeb poskytuje i služby návazné. Ti mapovaní v tomto šetření nebyli a informace o poskytování těchto služeb nelze v Registru poskytovatelů sociálních služeb získat. Oproti roku 2015 došlo k nárůstu o 17 poskytovatelů z řad sociálních služeb a o 22 organizací z oblasti návazných služeb. Nejde o reálný nárůst počtu poskytovatelů působících v Praze 10, nárůst je dán především změnou metodologie.

Jak poskytovatelé sociálních služeb, tak organizace v tabulce č. 7, poskytují v rámci návazných služeb celou škálu různých aktivit.

Konkrétně se jedná zejména o:

- různé aktivizační služby (hipoterapie, canisterapie, aktivizace seniorů, akce pro celé rodiny)

- doprovody do veřejných institucí
- zajištění návštěv divadel a realizace besed
- různé formy dobrovolnických aktivit
- doučování (skupinové, individuální nebo v rodinách)
- individuální finanční podpora
- provoz komunitních center a realizace různých komunitních aktivit
- pořádání různě zaměřených kurzů – jazykové kurzy pro cizince (angličtina, italština, francouzština, němčina, španělština), počítačové kurzy, trénování paměti
- pořádání ozdravných pobytů a zájezdů (letní tábory, zájezdy pro seniory)
- realizace pohybových aktivit – plavání, vycházky, jóga, výlety, zdravotní cvičení
- poradenství – psychologické, psychomotorické, psychosociální, základní, odborné, bezplatná právní pomoc (internetové, telefonické, osobní kontakt)
- poskytování rehabilitačních a zdravotních služeb
- realizace rehabilitačních pobytů
- rehabilitační služby (pro osoby se získaným poškozením mozku, prevence rozvoje komplikací při dětské mozkové obrně)
- startovací bydlení pro lidi s postižením míchy
- realizace rodičovských skupin
- realizace programů pro rodiny
- programy podporující mezigenerační aktivity
- poskytování rodinné a individuální terapie
- pomoc dětem ohroženým domácím násilím
- realizace sezónních společenských akcí (Majáles, Jarmarky, Dožínky, Vánoční posezení apod.)
- služby péče o děti (školičky, hlídání)
- zajištění výtvarné a pracovní terapie (zahradní terapie, pracovní terapie, vaření, zpívání, šití, kosmetika)
- vytváření pracovních míst pro lidi se zdravotním postižením
- realizace vzdělávacích programů (semináře, přednášky, workshopy, rekvalifikace, mentoring, retrostipendia)

6.2. Hlavní zjištění

- Pro poskytování služeb občanům MČ Praha 10 je důležitá spolupráce s ostatními MČ a MHMP. Spoluprací v rámci celého území Prahy je možné zajistit občanům celou škálu služeb dle reálné potřeby.
- Z vymezených druhů sociálních služeb nejsou přímo na území MČ poskytovány služby:
 - centrum denních služeb,
 - domovy pro osoby se zdravotním postižením,
 - průvodcovské a předčitatelské služby,
 - terapeutické komunity,

- týdenní stacionáře.

To neznamená, že nejsou pro občany MČ Praha 10 dostupné vůbec, na území hlavního města Prahy/pro občany Prahy tyto služby dostupné jsou.

- Oproti minulému šetření, realizovanému v roce 2015, došlo k ukončení služby průvodcovské a předčitatelské služby, naopak byla rozšířena služba kontaktní centrum.
- Služba nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (NZDM) přímo na území MČ Praha 10 poskytována v současné době není, je možné ji využít mimo území MČ, což vzhledem ke specifiku služby není reálné, tzn., že tuto službu lze také zařadit do služeb, které na území MČ Praha 10 nyní schází. Proto je pozitivní, že se v současné době dokončují stavební práce a během roku 2021 je plánováno zahájení provozu NZDM přímo na území MČ.
- Poskytované služby zahrnují všechny cílové skupiny. Velká část poskytovatelů se zaměřuje na:
 - seniory a osoby s různým druhem zdravotního postižení, kterým poskytuje služby 46 poskytovatelů,
 - rodiny s dětmi, těm poskytuje služby 22 poskytovatelů.
- V oblasti časové dostupnosti se v období mezi oběma šetřeními, tzn. šetřením v roce 2015 a tímto, došlo k několika změnám – u pobytových služeb přibýly služby následné péče, u terénních služeb se počet snížil o odlehčovací služby, pečovatelskou službu, sociální rehabilitaci, průvodcovské a předčitatelské služby, a v neposlední řadě tlučnické služby přestaly poskytovat nepřežitě ambulantní formu. Nepřetržitý provoz, tzn. provoz 24 hodin po 7 dní v týdnu, nabízí 46 poskytovatelů. Jedná se o 10 poskytovatelů více než v předešlém šetření.

Kompletní verze dokumentu je k dispozici na sociálním a zdravotním portálu www.desitkapomaha.cz.

7. Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10

Analýza finančních toků alokovaných na poskytování sociálních a návazných služeb občanům MČ Praha 10 prostřednictvím rozpočtu městské části v letech 2016–2018 slouží jako podklad pro tvorbu Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb. Smyslem analýzy je zjistit rozsah a zdroj finančních prostředků, kterými je provoz a rozvoj sociálních a návazných služeb zajišťován. Zároveň jsou tyto finanční prostředky definovány jako takové, které jsou poskytovány prostřednictvím rozpočtu MČ Praha 10, přímo či nepřímo (např. jako dotace hl. m. Prahy). Analýza dle zadání zahrnuje finanční prostředky alokované v rozmezí let 2016 až 2018 a zahrnuje také skupinu služeb návazných, které sice nejsou poskytovány v režimu zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, nicméně přispívají k řešení nepříznivých sociálních situací občanů Prahy 10. Naopak vyčleněny byly a priori služby zdravotní a služby spadající do oblasti školství.

Analýza finančních toků navazuje na šetření provedené v roce 2016, kdy byla provedena analýza ekonomických údajů z let 2013–2015. Tato navazující analýza umožňuje prodloužit časové řady sledovaných údajů (kde to přichází v úvahu) a porovnat zjištěné údaje v delším časovém období.

Kromě toho, že budou zadavateli přinesena aktuální data za uplynulé 3 roky a provedeno srovnání s 3 lety předešlými, je možné provést vyhodnocení v předchozí analýze předložených doporučení a návrhů.

Základním cílem analýzy je však zjistit co nejpřesnější obraz financování sociálních a návazných služeb a jeho vývoj v uplynulých třech letech tak, aby bylo možno co nejefektivněji nastavit nový Komunitní plán sociálních služeb a smysluplně jím směřovat alokace finančních prostředků ve vazbě na rozhodnutí učiněná v předcházejícím období.

MČ Praha 10 patří mezi největší v celé Praze a se svými více než 100 tis. obyvateli jde zároveň o jednu z největších „obcí“ v ČR, větší než většina krajských měst v ČR. S ohledem na městský charakter hl. m. Prahy (a samozřejmě platnost zákona č. 131/2000 Sb., o hl. m. Praze, ve znění pozdější předpisů) však financování sociálních služeb primárně zajišťuje samotné hl. m. Praha, obdobně jako v jiných regionech ČR kraj.

Zatímco v dřívějších letech tato kompetence byla vykonávána „de facto“ a formálním poskytovatelem nejvyššího objemu dotací bylo MPSV, v současné době je kompetence k financování sítě sociálních služeb přenesena na kraje a hl. m. Prahu dle § 101 a) zákona o sociálních službách. Hl. m. Praha dále poskytuje dotace na zajištění sociálních služeb z vlastních rozpočtových prostředků.

Oba tyto zdroje však nejsou předmětem této analýzy, jelikož jejich alokaci jednotlivým poskytovatelům nelze přiřadit dle územního vymezení. Naopak dotace poskytované v rámci programu podpory plánovacích procesů, v rámci protidrogové politiky a prevence kriminality zařazené jsou, protože tyto finanční prostředky jsou poskytovatelům přidělovány z rozhodnutí či za přispění samotné MČ a lze je územně identifikovat.

Kompetenční vymezení mezi hl. m. Prahou a jeho částmi dává městské části omezený prostor a zejména prostředky pro formování vlastní sítě sociálních služeb. Zejména v oblasti preventivních služeb, ale i některých služeb sociální péče (např. osobní asistence) není v městském prostředí Prahy možné jasně vymezit jejich územní působnost, dopravní dostupnost v Praze není srovnatelná s žádným jiným krajem.

Hl. m. Praha muselo v posledních letech nastavit v rámci financování sociálních služeb řádná pravidla financování zejména s ohledem na zajištění rovné hospodářské soutěže. Musely být definovány služby obecného hospodářského zájmu a musí být sledována veřejná podpora v souhrnu jednotlivých poskytovatelů finančních prostředků (zejm. tedy hl. m. Praha a městská část). Jedním z pozitivních dopadů těchto opatření je postupný náběh financování některých sociálních služeb (zejm. příspěvkových organizací MČ) také prostřednictvím zdrojů hl. m. Prahy, zatímco v minulých letech docházelo k jejich financování nejprve výhradně z rozpočtu MČ, později z marginální části. V posledních letech již podíl hl. m. Prahy (resp. prostředků „státní“ dotace a dotací HMP) představuje téměř polovinu všech veřejných prostředků nezbytných na zajištění financování sociálních služeb poskytovaných vlastní příspěvkovou organizací městské části.

V praxi je nemožné identifikovat všechny finanční prostředky, které jsou alokovány na podporu sociálních služeb pro občany žijící na území MČ Praha 10. Nicméně městská část má právo i povinnost mít vlastní sociální politiku i v oblasti sociálních služeb. Politika na úrovni hl. m. Prahy je z principu spíše rámcového charakteru (nelze v jejím rámci akcentovat veškeré lokální problémy ani priority místních samospráv). Zhmotněním politiky místní samosprávy jsou právě alokace finančních prostředků.

V minulém sledovaném období MČ Praha 10 (do roku 2015) realizovala velké investice, ale také vynakládala nezanedbatelné finanční prostředky na zajištění sociálních služeb vlastních i partnerských organizací. Ve sledovaném období (2016–2018) pak docházelo ke stabilizaci financování vlastními silami poskytovaných sociálních služeb, zvyšování podílu externích zdrojů na jejich financování a razantnímu nárůstu financování místní sítě poskytovatelů sociálních služeb.

Městská část Praha 10 zajišťuje financování sociálních a návazných služeb prostřednictvím více složek svého úřadu. Zásadní roli hraje odbor sociální, ale i další složky Úřadu MČ, především odbor kultury a projektů, případně majetkoprávní zajišťují důležité úkony a činnosti včetně dotačního řízení. V případě operativních rozhodnutí pak je možné, že jsou realizována prostřednictvím dalších složek úřadu, zejména vázaných na samosprávné orgány. Tuto roztržičnost nelze a priori hodnotit negativně, nicméně je v takovém případě důležitá existence a znalost společné strategie (komunitní plán) při její implementaci.

Do rámce této analýzy nezapadají především:

- výdaje zejména odboru sociálního spojené s výkonem přenesené působnosti, např. sociálně právní ochrana dětí
- dotace hl. m. Prahy na sociální služby dle § 101 a) zákona o sociálních službách
- dotace hl. m. Prahy na sociální služby prostřednictvím vlastních rozpočtových zdrojů

- dále finanční prostředky spadající do působnosti resortu zdravotnictví (např. LDN) či školství (např. asistenti pedagoga)

7.1. Vyhodnocení doporučení poskytnutých v roce 2016 a návrh doporučení pro období 2021–2024

Nejprve je provedeno vyhodnocení doporučení, která byla formulována v roce 2016:

doporučení	vyhodnocení
Vlastní sociální služby	
- zajistit, aby v budoucnu nedocházelo ke skokovému nárůstu finančních prostředků - nutnost racionalizace dalších souvisejících neinvestičních výdajů a jejich stabilní spotřeba - potřeba průběžného uvolňování investičních nákladů spjatých s péčí o svěřený majetek - potřeba zajistit vícezdrojové financování, resp. posílit financování sociálních služeb z dalších zdrojů - dále nerozšiřovat síť vlastních dlouhodobých pobytových zařízení ani síť vlastními prostředky poskytovaných služeb - v dlouhodobé perspektivě zvážit možnost převedení některých služeb na jinou formu, budou-li tomuto kroku odpovídat zjištěné potřeby obyvatel Prahy 10 - posilovat a zajišťovat kvalitu poskytovaných služeb	- došlo ke snížení rozpočtové zátěže MČ Praha 10 při zvyšování rozpočtu služeb - investiční činnost ve sledovaném období byla nízká (s ohledem na proběhlé investice z minulého období) - zvyšování podílu zdrojů HMP a „státní“ dotace - stabilizace rozsahu poskytovaných služeb
Prioritní sociální služby	
- financování těchto služeb je vhodné zajistit prostřednictvím víceletých smluvních vztahů případně víceletým dotačním programem, které umožní dlouhodobější spolupráci zadavatele s poskytovatelem - zvážit možnost zabezpečení služby NZDM pro občany MČ Praha 10, ideálně v tomto či podobném modelu financování - lze doporučit ověřit potřebnost služeb osobní asistence, jejichž charak-	- zavedení víceletého financování - výrazné navýšení dotačních finančních prostředků, které je klíčové pro zajištění potřebné sítě služeb - posílení prorodinných služeb (ne tedy NZDM) a služeb a aktivit vhodných pro děti a mládež ze znevýhodněného prostředí a preventivních programů - posílení financování asistenčních služeb včetně zařazení do víceletých dotačních programů

ter obecně odpovídá zařazení do této kategorie (tzn., že zjišťování potřeb by mělo tento obecný předpoklad prověřit) - pečlivě vážit zařazení konkrétního druhu služby do této kategorie a zařazovat služby, které jsou z hlediska priorit MČ nejdůležitější, především pak na základě zjištěné potřeby - zaměřit se na kvalitu poskytovaných služeb zejména z důvodu výraznějšího financování prostřednictvím MČ (adekvátně k dohledu nad realizací běžné veřejné zakázky) - v rámci těchto služeb v dlouhodobé perspektivě usilovat o „ukotvení“ klíčových poskytovatelů sociálních služeb na území MČ Praha 10 - zvážit zvýšení maximální výše podpory jednomu žadateli ze stávajících 200 000,- Kč/rok, případně tento limitující faktor odstranit - rozšířit podporu poskytovatelů sociálních služeb i o možnost financování osobních nákladů, zejména pak pracovníků vykonávajících přímou práci s klienty (sociální pracovníci, pracovníci v sociálních službách) - objem finančních prostředků na tyto služby lze proto doporučit průběžně zvyšovat	- v rámci sociálních služeb došlo k „uzavření“ místní sítě (je podporován stabilní okruh sociálních služeb, oproti roku 2015 došlo dokonce k jejich omezení, u návazných služeb však došlo k opaku) - evidentně je možné podpořit žadatele v dotačním řízení vyšší částkou než 200 000,- Kč - došlo k navýšení vyčleněných finančních prostředků - není vždy evidentní rozdíl mezi prioritními a dalšími sociálními či návaznými službami
Podporované sociální a návazné služby	
- podporovat služby zařazené v této kategorii prostřednictvím řádného jednoletého dotačního řízení - vymezit druhy sociálních služeb, případně i s CS, jejichž podporu KPSS umožňuje prostřednictvím řádného dotačního řízení, vymezit i druhy služeb, příp. dle CS, které naopak podpořit nelze - zvážit formu a způsob nakládání s individuálními žádostmi klientů - v rámci návazných služeb podporovat ty aktivity a činnosti, jejichž potřeba byla identifikována, byť v rámci jiných procesů než plánování sociál-	- dotační řízení umožňuje podporu širokého spektra služeb, především návazných - důležité je výrazné navýšení poskytovaných finančních prostředků - v rámci návazných služeb je podporováno široké spektrum služeb, které tvoří dosti nehomogenní celek - došlo k vyčlenění a prioritní podpoře služeb paliativní péče

ních služeb (např. v oblasti kultury, zdravotnictví) - v rámci plánovacích procesů se zaměřit na skupinu návazných služeb, pokusit se o jejich stratifikaci a definovat jejich obsah (tedy zadání pro příjemce finančních prostředků) a také přiřadit k cílům MČ dopady jejich podpory - objem finančních prostředků lze předpokládat na stabilizované úrovni	
---	--

Pozn.: vyhodnocena jsou pouze doporučení, která mohla být ověřena v rámci realizace finanční analýzy

Na základě vyhodnocení a provedených analýz lze formulovat následující doporučení:

č.	doporučení
1	zachovat rozsah podpory pro síť sociálních a návazných služeb pro občany Prahy 10
2	u prioritních služeb zvažovat zařazení do víceletého programu
3	vytvářet vhodné dotační podprogramy v rámci vhodných celků (skupin služeb pro určitou cílovou skupinu, pro dosažení určitého dílčího cíle)
4	vážít rozsah podpory pro služby, které mohou získávat finanční zdroje od jiných zadavatelů a dle principu subsidiarity je vhodnější je řídit z úrovně hl. m. Prahy příp. jiné
5	v rámci plánovacích procesů se zaměřit na skupinu návazných služeb, pokusit se o jejich stratifikaci a definovat jejich obsah (tedy zadání pro příjemce finančních prostředků) a také přiřadit k cílům MČ dopady jejich podpory
6	sledovat kvalitu a dopady poskytovaných sociálních a návazných služeb vhodnými nástroji (návštěvy, rozhovory s poskytovateli či klienty aj.), nastavení a sledování hodnocení přínosů a dopadů vyčleněných finančních prostředků (podpořených služeb a aktivit)

Kompletní verze dokumentu je k dispozici na sociálním a zdravotním portálu www.desitkapomaha.cz.

8. Priority v sociální a návazné oblasti na období 2021-2024

V roce 2019 Odbor sociální ÚMČ Praha 10 zahájil analyticko-popisnou fázi procesu KPSS spojenou s postupy vedoucími k získání popisu aktuální situace na území MČ Praha 10 v sociální oblasti, s důrazem na mapování sociálních a návazných služeb a potřeb uživatelů těchto služeb. Výstupy ze zpracovaných přehledů, které jsou k dispozici na sociálním a zdravotním portálu MČ Praha 10, jsou zohledněny v prioritách v sociální a návazné oblasti.

Konkrétně se jedná o:

- Popis dostupných sociálních a vybraných návazných služeb poskytovaných na území MČ Praha 10;
- Analýzu finančních toků alokovaných na zajištění poskytování sociálních a návazných služeb občanům Prahy 10 prostřednictvím rozpočtu městské části v letech 2016-2018.

Priority zřetelně definují, které sociální a návazné služby na území MČ Praha 10 mají být především podporovány a pomáhají vytvářet nové programy a služby na podporu sociální integrace.⁶

Jednotlivé priority v sociální a návazné oblasti byly tvořeny v rámci procesu KPSS, a to za aktivní spolupráce s uživateli služeb, potenciálními uživateli služeb, veřejností a spolupracujícími poskytovateli sociálních a návazných služeb. Priority schválila Rada MČ Praha 10 svým usnesením č. 556 dne 7. 7. 2020.

Jednotlivé priority v sociální a návazné oblasti byly tvořeny v rámci procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb, a to za aktivní spolupráce s uživateli a spolupracujícími poskytovateli sociálních a návazných služeb.

Jednotlivé priority jsou z praktických důvodů číslovány, to ovšem neznamená, že by toto označení určovalo jejich důležitost nebo pořadí.

⁶ PILÁT, Miroslav. *Komunitní plánování sociálních služeb v současné teorii a praxi*. Vydání první. Praha: Portál, 2015. 198 stran. ISBN 978-80-262-0932-4. S. 111.

1. Poradenské a podpůrné služby pro osoby v nepříznivé sociální situaci.

Priorita se zaměřuje na různé formy poradenských a podpůrných služeb pro osoby v nepříznivé sociální situaci. Jedná se o služby z oblasti finančního, právního, psychologického a dalšího poradenství, které dlouhodobě občané Prahy 10 poptávají. Dále sem patří využívání specifických služeb, jako je mediace a služby psychologa, psychoterapeuta a psychiatra pro sociálně slabé skupiny obyvatel (rodiny, děti, mládež, uživatelé návykových látek, osoby bez domova) při řešení jejich osobních či pracovních problémů.

2. Bydlení pro osoby v nepříznivé sociální situaci.

Oblast bydlení pro osoby v nepříznivé sociální situaci lze považovat za jednu z priorit, která se týká všech cílových skupin. Mít kde bydlet je jednou ze základních potřeb člověka a právě možnosti získání či udržení bydlení patří ke klíčovým problematikám, které osoby v nepříznivé sociální situaci řeší. Jedná se o osoby různého věku, zdravotního stavu a sociální či ekonomické situace. Tyto osoby potřebují odlišné formy bydlení s rozdílnou mírou podpory. Cílem této priority je především podpora samostatnosti a zvládnutí nepříznivé sociální situace. Problematika bydlení osob v nepříznivé sociální situaci se prolíná napříč všemi cílovými skupinami.

3. Komunitní aktivity podporující osoby v nepříznivé sociální situaci a osoby touto situací ohrožené.

V celkovém komplexu pomoci osobám v nepříznivé sociální situaci hrají klíčovou roli komunitní aktivity, které se zaměřují na rodiny s dětmi, děti, mládež, seniory i osoby se zdravotním postižením. Jsou nedílnou součástí pomoci těmto osobám. Dávají možnost aktivnímu zapojení do místní komunity, podporují vzájemnou solidaritu, výměnu zkušeností a informovanost. Jedná se o různá komunitní centra, rodičovská centra, kluby seniorů apod., které svými službami vhodně doplňují registrované sociální služby.

4. Služby podporující setrvání občanů v domácím prostředí.

Cílem služeb podporujících setrvání občanů v domácím prostředí je nabídka takových služeb, které umožní každému zůstat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí – doma, a to i přesto, že jsou v různých oblastech/svých činnostech znevýhodněni či omezeni. Pro tuto skupinu občanů je nutné zajistit dostatečné kapacity terénních služeb a aktivit, které reagují na jejich specifické potřeby. Nedílnou součástí je i podpora rodin s dětmi se zdravotním postižením. Hlavní roli služeb podporujících setrvání občanů v domácím prostředí zastávají terénní služby, které jsou poptávány všemi cílovými skupinami. Současná nabídka terénních služeb na území městské části je rozsáhlá a navzájem se doplňující.

5. Rozvoj registrovaných sociálních služeb prostřednictvím dotačního řízení MČ Praha 10

Priorita se zaměřuje na podporu registrovaných sociálních služeb prostřednictvím dotačního programu MČ Praha 10 zohledňujícího skutečné/doložené potřeby občanů. Cílem je zajistit dostatečnou síť kvalitních a dostupných sociálních služeb, které občané městské části potřebují. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že sociální službou se rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Uvedený zákon obsahuje seznam a popis jednotlivých sociálních služeb, včetně podmínek pro jejich poskytování.

6. Rozvoj a zkvalitňování procesu plánování sociální pomoci a zvýšení informovanosti a spolupráce.

Cílem této prioritní oblasti je pokračování ve zkvalitňování procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb v MČ Praha 10 a v zajišťování informování občanů různými formami. Priorita zahrnuje správu sociálního a zdravotního portálu a realizaci tradičních aktivit (veletrh sociálních a návazných služeb, katalog sociálních a návazných služeb, oceňování dobrovolníků působících v sociální oblasti apod.). Součástí priority je i podpora rozvoje dobrovolnictví.

7. Služby a programy pro rodiny, děti a mládež ohrožené rizikovými sociálními jevy.

Priorita se zaměřuje na potřebné služby a preventivní programy pro rodiny s dětmi a mládež, které jsou ohroženy rizikovými sociálními jevy. Zahrnuje oblast terénní práce s dětmi a mládeží, dostupnost služeb nízkoprahového zařízení pro děti a mládež, oblast volnočasových aktivit pro tuto cílovou skupinu, podporu specifických služeb pro ohrožené děti a rodiny (včetně doučování) a další související aktivity eliminující různé rizikové situace.

8. Služby pro dospělé osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené.

V rámci této priority budou řešeny programy pro osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené. Jedná se např. o terénní programy, dostupnost základního zdravotního ošetření pro osoby propuštěné z výkonu trestu, vazby i detenčních zařízení, osoby ve výkonu trestu nebo vazby, osoby, které ztratily přístřeší, nebo se nacházejí v nejistém či neadekvátním bydlení a další.

Sociální vyloučení znamená obtížnou životní situaci, která člověka vylučuje z běžné společnosti ostatních lidí a bez podpory (intervence) jeho návrat znemožňuje (EAPN ČR). Sociálně vyloučení lidé obvykle nestojí před jedním problémem, ale před jejich komplexem, přičemž mnohý z nich by i jednotlivě ohrožoval normální fungování člověka ve společnosti. S postupným propadem na dno přestává být zřejmé, co je původním důvodem propadu a co jeho následkem (Agentura sociálního začleňování).

9. Sledování a vyhodnocování plnění střednědobého plánu a průběhu procesu komunitního plánování

Komunitní plán pracuje se třemi úrovněmi monitorovacích ukazatelů. V nejobecnější úrovni jde o ukazatele udržitelnosti procesu, které zajišťují pokračování započatého procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb na území MČ Praha 10.

V druhé rovině jsou vypracovány ukazatele dopadu všech opatření, která z komunitního plánu vyplývají. Mají dlouhodobý efekt, měřitelný na konci a v průběhu procesu formou průzkumu vhodně zvolených indikátorů dle dané oblasti.

Konkrétnější podobu mají ukazatele, které hodnotí průběh a výsledky jednotlivých opatření. Nastavení výsledků/výstupů jednotlivých opatření je uvedeno u každého opatření předkládaného plánu.

Mimo jiné jedním z ukazatelů, jak proces komunitního plánování funguje a pokračuje, jsou setkávání pracovních skupin KPSS. Na území MČ Praha 10 budou probíhat setkání pracovních skupin KPSS na základě skutečné potřeby, bude z nich pořízen zápis a prezenční listina. Minimální počet jsou čtyři setkání ročně u každé pracovní skupiny.

Setkání koordinační skupiny KPSS bude probíhat minimálně 1x v roce. Z jednání bude pořízen zápis a prezenční listina. Na každém setkání bude probíhat kontrola plnění zadaných úkolů z minulého setkání.

Průběžné vyhodnocování plnění priorit probíhá v rámci pracovních skupin. Jedenkrát za dva roky je vyhodnocení plnění zpracováno písemně a předloženo vedení MČ Praha 10.

Vedle hodnocení realizace naplánovaných úkolů je rovněž třeba věnovat stálou pozornost sledování úrovně vlastního procesu komunitního plánování, usilovat o jeho udržitelnost a stále zlepšování. K tomu slouží tzv. kritéria kvality plánování sociálních služeb.

9.1. Zajištění plnění plánu

K zajištění realizace stanovených priorit na období 2021-2024 zpracuje Odbor sociální ÚMČ Praha 10 na dvouleté období (2021-2022 a 2023-2024) prováděcí/akční plán, v němž budou konkretizovány jednotlivé aktivity v rámci stanovených opatření, včetně způsobu jejich realizace.

Prováděcí/akční plány budou zpracovány na základě výstupů z jednání pracovních skupin KPSS a budou předloženy veřejnosti k připomínkování.

Prováděcí/akční plány budou vždy předloženy ke schválení Koordinační skupině KPSS, ke stanovisku komisi nebo výboru pro sociální oblast a ke schválení Radě MČ Praha 10.

Radě MČ Praha 10 budou dokumenty ke schválení předloženy nejpozději do 28. 2. 2021 a 28. 2. 2023.

Celkovou odpovědnost za plnění Střednědobého plánu MČ P10 má Zastupitelstvo/Rada MČ Praha 10.

Garantem naplňování jednotlivých opatření je určený odpovědný subjekt/osoba dle struktury opatření.

Výstupy monitoringu a vyhodnocení naplňování priorit jsou vstupy pro tvorbu prováděcího plánu na další období.

9.2. Sledování plnění plánu

Průběžně v daném plánovacím období bude probíhat:

- shromáždění objektivních údajů,
- komunikace s garanty jednotlivých opatření,
- zjišťování naplňování ve spolupráci s poskytovateli sociálních a návazných služeb,
- mapování potřeb občanů MČ.

Současně bude průběžně probíhat monitoring ve spolupráci s pracovními skupinami KPSS. Pro sledování plnění prováděcího plánu jsou využity mimo jiné i dílčí analýzy.

Do sledování jsou zapojeni klíčoví účastníci procesu v území, tzn. poskytovatelé sociálních a návazných služeb, dotčené oddělení Odboru sociálního ÚMČ Praha 10, příspěvková organizace MČ Praha 10 a další návazné instituce, jako je ÚP ČR apod.

9.3. Vyhodnocování plnění plánu

Zaměřuje se na vyhodnocení stavu:

- posouzení dopadu naplňování jednotlivých opatření,
- posouzení ekonomických podmínek.

Jedenkrát za dva roky bude zpracován dokument s názvem „Vyhodnocení plnění priorit Střednědobého plánu rozvoje a udržitelnosti sociálních a návazných služeb na území městské části Praha 10“ za předcházející 2 kalendářní roky.

Vyhodnocení plnění plánu zpracovává Odbor sociální ÚMČ Praha 10 ve spolupráci s dalšími aktéry do textové podoby, a to na základě Radou MČ Praha 10 schváleného prováděcího/akčního plánu. Vyhodnocení za předcházející 2 kalendářní roky musí být předloženo k informaci Zastupitelstvu MČ Praha 10 nejdéle do 30. června následujícího kalendářního roku.

Vyhodnocování plnění plánu

- Probíhá průběžně po celou dobu procesu plánování.
- Probíhá jednou ročně na setkání pracovních skupin KPSS.
- Může být doplněno nabídkou vzdělávacích aktivit, zaměřených na zkvalitňování procesu plánování.

Schvalovací proces

- Na zpracování Vyhodnocení plnění plánu se vždy podílí pracovní skupiny KPSS.
- Vyhodnocení plnění plánu schválí Koordinační skupina KPSS, komise nebo výbor pro sociální oblast,
- Zastupitelstvo a Rada MČ Praha 10 obdrží Vyhodnocení k informaci.
- Odpovědný je pracovník zajišťující koordinaci procesu plánování.

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Základní informace o účastnících a jejich úlohách v procesu KPSS a organizační zajištění procesu KPSS

Příloha č. 2 – Aktivita procesu komunitního plánování sociálních a návazných služeb od roku 2004 do roku 2019

Příloha č. 3 – Nejvýznamnější aktivity v sociální a návazné oblasti na území MČ Praha 10

Příloha č. 4 – Činnosti Odboru sociálního Úřadu městské části Praha 10

Příloha č. 5 – Statistické údaje Úřadu práce ČR

Příloha č. 6 – Financování sociálních a návazných služeb

Přehled zkratk používaných v dokumentu

KPSS – komunitní plánování sociálních služeb

MČ Praha 10 – městská část Praha 10

MHMP – Magistrát hlavního města Prahy

HMP – hlavní město Praha

ÚMČ Praha 10 – Úřad městské části Praha 10

ZMČ – Zastupitelstvo městské části Praha 10

RMČ – Rada městské části

ÚP ČR – Úřad práce ČR

CSOP – Centrum sociální a ošetrovatelské pomoci

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

TP – občan s těžkým zdravotním postižením.

ZTP – občan se zvlášť těžkým zdravotním postižením.

ZTP/P – občan zvlášť těžce zdravotně postižený s průvodcem